

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XIX. Malitia mollitiei, seu immunditiæ & pollutionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

veneri actus, qui convenit humanæ speciei. Quatuor illius species enumerat S. Thomas q. 154. a. 1. scilicet mollitiam, sodomiam, bestialitatem, & innaturalem concubendi modum: vitium contra naturam potest pluribus modis contingere. Uno quidem modo, si absque omni concubitu, causâ delectationis veneret, pollutio procurretur; quod pertinet ad peccatum immunditiæ, quam quidam mollitiam vocant. Alio modo, si fiat per concubitum ad rem non ejusdem speciei; quod vocatur bestialitas; sub qua specie continetur concubitus cum dæmone. An etiam concubitus cum femina mortua? (quam sapius, proh dolor! accidisse Diana commemorat p. 9. tr. 9. resol. 1.) Videtur quoddam sic: quia femina mortua jam non est amplius ejusdem speciei, cum non sit amplius femina. Aliunde videtur quoddam bestialitas sit concubitus cum vivente alterius speciei. Nec videtur pertinere ad speciem fornicationis: quia etiam fornicatio est copula cum femina vivente. Videtur aliquibus reducenda ad mollitiam. Sed est plusquam mollitiam: cum ei superaddat malitiam contra pietatem & reverentiam corporibus Christianorum mortuorum debitam. An fortè aliquid etiam participat de bestialitate, licet non totam rationem illius? U plurimum participare videtur malitiam affectus ad corpus representatum ut vivum, adeoque malitiam incestus, si sit corpus cognata; sacrilegii, si sit corpus Monialis, &c.

166 Tertiò (prolequitur S. Thomas) vitium contra naturam est, si fiat per concubitum ad non debitum sexum, puta masculi ad masculum, vel femina ad feminam, ut Apostolus dicit; quod dicitur sodomiticum vitium. Quarto, si non servetur naturalis modus, aut quantum ad instrumentum non debitum, aut quantum ad alios monstruosos & bestiales concubendi modos; si utique vir feminam cognoscat in vase non debito, vel femina feminam in vase quidem debito, sed cum instrumento indebito, vel si vir feminam cognoscat in vase & cum instrumento debito, sed modo indebito, qui est ut femina succumbat, & vir superaccedat, non à tergo (ut bestia) sed ab anteriori parte. Quorum duo priores modi semper sunt mortales; postremus in conjugatis non semper, uti suo videbitur loco; nec propriè est contra, sed præter naturam, nec contranaturalis, sed innaturalis concubendi modus.

167 Potrò mollitiam, sodomiam & bestialitatem, inter se differre specie, constat ex Ecclesiæ declaratione, quæ per Decretum Alexandri VII. de 24. Septembris 1665. sequentem propositionem damnavit: *Mollities, sodomia & bestialitas sunt peccata ejusdem speciei infima; ideoque sufficit dicere in confessione, se procurasse pollutionem.*

168 Denique quàm grandis sit malitia peccati contra naturam, secundum Augustinum, satis patet ex eo quod in lib. de adulterin. conjug. inter peccata luxuriæ, peccatum contra

naturam dicat omnium esse gravissimum in genere suo, graviusque in conjugatis, quàm in aliis. Accipe verba ipsius: *Omnium horum est pessimum, quod contra naturam fit, ut si vir membro mulieris non ad hoc concessio voluerit uti. Usus enim naturalis, si ultra modum prolabitur, in uxore quidem veniale est, in meretrice damnable; sed iste qui est contranaturam, execrabiliter fit in meretrice, sed execrabilis in uxore.*

Quod tamen non sic est intelligendum, ut singula peccata contra naturam graviora sint quibuscumque aliis luxuriæ peccatis. Siquidem mollities (quæ infimum est inter peccata contra naturam) licet ex sua specie gravior sit omni peccato, quod cum quacumque femina modo naturali committitur; attentis tamen circumstantiis, gravior non videtur adulterio, nec incestu cum matre, nec sacrilego concubitu Sacerdotis Religiosi cum Moniali, nec luxurioso abusu Sacramenti penitentia; longèque minori penitentia secundum Canones olim puniebatur. Solum ergo hæc omnibus gravior est intra lineam luxuriæ præcisè, utpote magis contra naturam generationis; tamen quædam aliæ luxuriæ species ex alio capite graviores sunt, in quantum contra justitiam, religionem, pietatem, &c. ut rectè Sylvius q. 154. a. 12.

CAPUT XIX.

Malitia mollities, seu immunditiæ & pollutionis.

170 CUM necessitas discernendi inter lepram & lepram nos invitos cogat ad pertractandas immundissimas istas fordes, monendus est Lector, ut præparet se audire castè, quod castitatis cognitione necessitas cogi aperire. Omnia quippe munda mundis (inquit Apostolus) nec solares radii inquinantur ex eo quod fordidissima loca pervadant. Adis igitur nobis Sol justitiæ, & præsta, ut tam immunditias enarratas, quàm enarrandas putis mentibus percurramus.

171 *Mollities* itaque est voluntaria feminis effusio extra vas quodcumque. Grave esse peccatum, constat ex 1. Cor. 6. *Neque molles regnum Dei possidebunt.* Esse intrinsecè malam, seu jure naturæ prohibitam, Innocentius XI. declaravit, dum sequentem propositionem condemnavit: *Mollities jure naturæ prohibita non est. Unde si eam Deus non interdixisset, sæpè esset bona, & aliquando obligatoria sub mortali.* Et ratio est, quia Deus, naturæ Author, feminis administrationem in omni eventu, extra matrimonialem actum, homini denegavit duplici de causa. 1.º quia illud unice instituit ob commune bonum, speciei utique conservationem, & individuorum illius multiplicationem, per legitimam generationem. Unde cum solus Deus, non homo, sit illius Dominus, de eo disponere non potest nisi ad finem dictum; aliàs de re Domini disponit contra voluntatem ipsius. Quod est intrinsecè malum. 2.º quia adeo vehemens est, in illius

decisione, voluptatis sentus, ut si qua de causa, extra matrimoniale actum, naturæ Author eam permisisset, homines eâ voluptate excecari & illecti, seipfos nimis facile deciperent, sibi persuadentes, se iustam habere ejiciendi feminis causam. Quod profectò cederet in præjudicium magnum dicti communis boni, statûsque matrimonialis, hominesque redderet, nedum pecoribus similes, sed & deteriores.

172 Propterea ergo nullo unquam casu, etiam vitandæ mortis, licitum est pollutionem voluntariè procurare, magis quam fornicari.

Practicè proinde improbabilis est sententia Tancredi l. 9. de matrim. disp. 17. §. *quæres* 3°. sicut & Sanchez, aliorumque Recentiorum, aientium, quòd dum semen judicio Medicorum est corruptum, licitum sit medicamentis (Bonacina & Diana dicere audent licitum esse & tactibus) illud expellere, tametsi aliqua prævideatur veri feminis effusio præter intentionem secutura. Quod enim ipsi putant, semen corruptum tunc moveri per se, vivum nonnisi per accidens ad motum corrupti. Prorsus est falsum, & non solùm contra Philosophiam (quæ docet res mortuas per se esse immobiles) sed & contra judicium Medicorum passim omnium, qui (teste ipsomet Caramuele Theol. fundam. p. 2. n. 110.) dicunt semen mortuum, sicut cæteras res mortuas, per se esse immobile, debereque lanceolâ, cum maturerit putrefactio, aperiri, nec aliter moveri posse: cum fuerit extra vias ordinarias. Quamdiù verò intra illas est, nonnisi vivi feminis motu & impulsu moveri per accidens. Ergo quisquis, sive medicamentis, sive tactibus semen mortuum expellere vellet, vellet directè & per se expellere semen vivum, ut ad motum ipsius corrupti feminis expulsiō sequeretur. Et sic vellet directè & per se seipsum polluere. Quod est intrinsecè malum.

173 Notandum tamen 1°. cum S. Thoma ubi supra, S. Antonino p. 2. tit. 6. c. 5. Gersono p. 2. tr. de pollut. aliud esse pollutionem, aliud distillationem. Nam, præter urinam & semen, per virgæ meatum subinde effluit quidam humor, inter utrumque medius, semine aquosior, aquâ viscidior, semini tamen aliquousque similis in colore & infectione, sed non in tanta copia, nec tanta cum voluptate diffluens, ac fieri solet in feminis decisione, sed cum minori, imò subinde nulla cum voluptate. *Et quidem immiscet se talis humor medius* (ait Gerson) *aliquando cum urinatione; aliquando per se diffluit, sine cogitatione & sensu; quandoque verò fit cum delectatione, & pruritu...* Ex levioribus causis, ac majori facilitate movetur ad exitum, quàm seminalis humor, præsertim in mulieribus, adeò quòd ex levissimo motu corporis, absque aliqua cogitatione, & absque sensu proveniat: ex effectu autem percipitur, per sordidationem viscosam in carne sua, vel pannis. Istius proinde humoris fluxus non est pollutio, sed à Doctoribus appellari

solet distillatio. Nam, ut dicunt Medici, sine libidinosa delectatione, & carnis rebellionem, nullus potest pollui vigilando, secus distillationem pati, ait S. Thomas opusc. 64. Et idè de distillatione, dum accidit sine delectatione, carnisque rebellionem, timorata mens anxiana non debet, ut Cajetanus, aliique Doctores observant. Dum tamen accidit cum delectatione, & rebellionem carnis, non licet eam promovere, nec in annexa delectatione sibi complacere, utpote libidinosa, sive orta ex commotione spirituum generationi servientium.

Notandum 2°. quòd ut pollutio, in se non voluntaria, voluntaria sit, adeòque culpabilis in causa, tria sint necessaria, primò quòd prævisa fuerit, vel potuerit debuerique prævideri. Secundò, quòd causam illius possis non ponere, vel positam auferre. Tertiò, quòd ad id tenearis, ne pollutio sequatur. Quorum omnium probationem, applicationemque ad varios casus, habes to. 1. agendo de voluntario indirecto.

Notandum 3°. cum S. Thoma in 4. dist. 175 9. q. 1. a. 4. q. 1. ad 3. quòd pollutio, quæ, sine causa illius antè data, incipit in somno, licet terminetur in vigilia, non sit peccatum, nisi voluntas in ea tunc sibi complacere. Quia ex quo in dormiendo est excitatus motus carnis, non subjacet voluntati vigilantis, nisi quoad complacentiam: ob quam in ipsa evigilatione peccatum oritur, si quidem pollutio propter delectationem placeat. Quod quidem erit veniale peccatum, si sit ex surreptione talis complacentia, non ex plena deliberatione. Mortale autem, si sit cum plenè deliberante consensu, & præcipue cum appetitu futuri. Hæc S. Doctor. Ex cujus doctrina Gerson & alii passim colligunt, quòd pollutio, quæ in somno cœpit esse in naturali suo fluxu, non sit necessariò contra naturæ vim & impetum cohibenda in vigilia (nec enim cohiberi seu retineri potest, nisi violentè, & vix quidem sic; semen autem violentè retentum corrumpitur, nocetque corpori instar veneni, ut Medici docent, signanter Boudewinsius in Ventilabro Medico-Theologico p. 1. q. 19. §. *Galenus dicens*) sed satis est quòd eam voluntariè non promoveas, nec in ea complacereas, sed displiceat sensus illius.

Notandum 4°. à Joanne Jejunatore, & 176 Joanne Monacho in Canonatio, duplicem distinguit pollutionem. Unam, quam in seipso quis seu contrectatione, seu alio quovis modo concitat. Alteram, quæ alienâ manu excitatur. Quæ de re Confessarius inquirere debet: quia licet omnis pollutio voluntaria sit res detestabilis (uti factum Onan vocatur Genes. 38.) secunda peccatum est longè gravius: utpote cujus author se & suo & alieno flagitio contaminat, & ad illud proximum incitat, & fortè tantæ malitiæ nescium docet.

Notandum 5°. Confessarium inquirere 177 etiam debere de variis pollutionum speciebus: neque enim omnes ejusdem sunt speciei (quid-

quid dixerit Filius) cum alia sit pollutio sacrilega, alia adulterina, alia incestuosa, &c. pollutio etiam, quam maritus & uxor in se invicem provocant, diversæ sit speciei à pollutione solutorum. Eò quòd maritus & uxor per eam dividant carnem suam contra fidem exigentiamque matrimonii. Ita Azorius p. 3. n. 339. & ipsemet (alioqui tam indulgens) Diana p. 11. tr. 8. resol. 36. Et idipsa docere videtur Augustinus supra, cum dicit: *Quod contra naturam est, execrabiliter fit in meretrice, sed execrabilis in uxore.*

178 Eadem ratio esse videtur de pollutione, quæ conjugatus seipsum polluit, absque cooperatione compartis. Quia fides & status matrimonialis exigit ut quisque conjugum compartis servet castè corpus suum, neque eo utatur nisi ad matrimonii fidem, actumque conjugalem. Et idèò conjugatus, qui pollutionem commisit, in confessione exprimere debet statum conjugii sui; sicut statum conjugii sui exprimere debet, si sodomiam cum uxore commiserit. Quia in utroque casu injuriam magnam fecit, & matrimonio suo, & conjugii.

179 Notandum 6°. illum etiam qui alieno adminiculo pollutionem procuravit, debere id exprimere in confessione, nec satisfacere dicendo: *passus sum voluntariam pollutionem, nisi addat, alieno adminiculo, v. g. tactibus alienis.* Aliàs non exprimeret se cooperatum peccato alieno. Non idèò tamen pollutio, alieno adminiculo procurata, absque affectu ad conjunctionem corporum, specie differt à pollutione propriis tactibus procurata; uti nec pollutio procurata tactibus viri specie differt à pollutione procurata tactibus feminae. Neque enim verum apparet quod nonnullus ait, pollutionem tactibus viri procuratam ex se, sive ex natura sua, intentioneque operis ad sodomiam ordinari; pollutionem verò procuratam tactibus feminae ex se ordinari ad fornicationem. Quia hoc ipse absque fundamento dicit, cum ex se, sive ex natura sua ordinabilis sit ad quodcumque placuerit procuranti. Et quamvis pollutio adminiculo feminae procurata, vel quæ quis se polluit inter femora ipsas, videatur frequenter fieri ex affectu copulæ cum ipsa, idèòque frequenter participare videatur malitiam istius affectus; pollutio tamen procurata tactibus alterius viri rarò procedit ex affectu copulæ cum ipso, sodomiticæ utique. Cum homines, licèt in pollutionem proclives, ut plurimum horrorem habeant sodomia.

CAPUT XX.

Grandis malitia reliquarum specierum peccati contra naturam.

180 **O**missio innaturali concumbendi modo, qui secluso periculo impediendæ generationis (quod periculum ut plurimum abesse Medici testantur) in conjugatis solum est veniale peccatum; inò nullum, si corporis dispositio aliter fieri non permittat. Secunda species peccati contra naturam, est quando in

concumbendo cum persona ejusdem speciei, sed alterius sexus, non servatur debitum vas, ut dum vir feminam cognoscit in vase præpostero, vel alio vase, seu modo monstruoso, quem pudor exprimere non permittit. Estque procul dubio valdè grande peccatum.

Tertia species est *sodomia*, quæ est copula carnalis inter personas ejusdem sexus. Neque enim ad eam amplius requirit S. Thomas, secundum cujus doctrinam circumstantia vasis indebiti spectat ad secundam speciem peccati contra naturam, non ad tertiam. Unde concubitus feminae cum femina, licèt in vase naturali, est sodomia, non concubitus viri cum femina in vase præpostero; quem in secunda specie collocat S. Doctor.

Sodomiticum porò peccatum, antonomastice *nefandum*, seu *indicibile* dicitur; eò quòd malitiam ipsius lingua exprimere non sufficiat. In illud veteres Philosophos corruisse Rom. i. dicit Apostolus, Deo id permittente in penam superbiæ & idololatriæ ipsorum. Propterea namque Deus tradidit illos in desideria cordis eorum, in immunditiam... in passionem ignominia. Nam & femina eorum immutaverunt naturalem usum in eum qui contra naturam est. Similiter & masculi, relicto naturali usu feminae, exarserunt in desideris suis in invicem, masculi in masculos turpitudinem operantes.

Et quamvis adèò immane sit hoc vitium, ut contra illud Os aureum Homil. 4. in epist. ad Rom. meritò exclamet: *Quid enim viro corpus suum meretricio more prostituente abominabilis? Quid sceleratius? O vos & bruis insipientiores, & canibus impudentiores! Nusquam enim hujusmodi congressus apud illos, sed agnoscit proprios terminos natura. Vos autem genus nostrum infamius brutorum genere effecistis; tanta nihilominus Gentilium illorum cæcitas fuit, ut illud à viris ingenuis commissum pro peccato non haberent (licèt servis non permitterent) eique deditos viros optimos existimarent, v. g. Trajanum Imperatorem, qui (Dione teste) Sodomita fuit; novis tamen Principibus acclamare solebant, Augusto felicior, Trajano melior.*

Sciendum tamen 1°. quòd dum peccatum istud detestabile inter casus servatos ponitur, sodomia illa intelligitur, quæ personam ejusdem sexus committitur. Sylvius ubi sup. a. 12.

2°. dum persona conjugata peccatum istud committit, in confessione conjugii sui statum exprimere debet. Ob injuriam magnam per illud conjugio suo & conjugii illatam. Et idem est proportionaliter dum consanguinei & affines illud inter se committunt; dum etiam femina virgo cum femina illud committere non erubescit.

3°. in confessione quoque exprimendum, an fuerit sodomia perfecta, id est inter personas ejusdem sexus; an imperfecta, quæ vir feminam in vase præpostero cognoscit. Ob differentiam specificam utriusque; prior enim ad tertiam, posterior ad secundam pertinet.